SS. D.N. BENEDICTI PP. 14. LITTERÆ IN FORMA BREVIS QUIBUS...

Benedictus 14.>, Francisco : de Saldanha de Gama

Dilecto Filio Nostro
FRANCISCO S. R. ECCL. DIACONO CARD. DE SALDANHA
nuncupato

BENEDICTUS PP. XIV.

Dilecte Fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

IN specula supremæ Dignitatis Divina dispositione, meritis licet insufficientibus, constituti, inter multiplices rerum, negotiorumque, quibus in hac nostra ingravescente ætate, & parum firma valetudine obruimur, curas ad ea etiam ex debito Pastoralis officii Nobis commissi sollicite advigilare debemus, per quæ Religiosa loca, illorumque personæ divinis mancipatæ obsequiis, in pacis, & quietis tranquillitate, ac Regularis vitæ, & Ecclesiasticæ disciplinæ norma, coadiuvante Domino, perenniter conservari valeant, & quæ his contraria esse noscuntur, per Nostræ providentiæ, auctoritatisque Apostolicæ studium penitus evellantur, prout personarum, rerum, & locorum qualitate pensata, conspicimus in Domino salubriter expedire. Cum sicut pro parte charissimi in

Christo Filii nostri Iosephi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Fidelissimi Nobis expositum fuit, haud levia suborta sint inconvenientia, & abusus in Provincia, seu Provinciis Clericorum Regularium Societatis Iesu tum Portugalliæ, & Algarbiorum, tum Indiarum Orientalium, & Occidentalium existentibus dominio eiusdem Iosephi Regis subiectis, de quibus omnes fere Nationes, Regionesque certiores factas esse existimatur propter parvum volumen typis impressum, & tum Nobis, tum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus distributum. Ac propterea ipse Iosephus Rex summopere cupiat, ut scandala, quæ ex præmissis deinceps oriri possunt, quam celerrime removeri de benignitate, providentiaque Apostolica dignaremur: Nos, qui Societatem præfatam paternis complectimur affectibus, nil aliud proprium, ac decens in hoc rerum statu esse ducimus, quam iuxta laudabile Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum institutum, & consuetudinem, unum ex Sanctæ Romanæ Ecclesiæ præfatæ Cardinalibus deputare, & nominare, qui primum de omnibus, & singulis huiusmodi negotiis accurate expensis plenissime instructus, eadem ad Nos in-

de

de referat, aperiatque, ut postea matura consideratione adhibita, quidquid statuendum sit, opportune, & saluberrime decernamus. Motu itaque proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione, Nostræ, deque Apostolicæ potestatis plenitudine Circumspectionem Tuam, de cujus singulari fide, prudentia, integritate, dexteritate, vigilantia, & Religionis zelo plurimum in Domino confidimus, in Visitatorem Apostolicum, ac Reformatorem Clericorum Regularium Societatis Iesu in Regnis, Ditionibus, & Provinciis etiam Indiarum memorato Iosepho Regi subjectis existentium, tenore præsentium constituimus, & deputamus, ac Circumspectioni tuæ, ut cum assistentia unius, seu plurium personarum in Ecclesiastica Dignitate constitutarum, si Sæculares fuerint, seu Regularium cujusvis Ordinis, seu Instituti à Sede Apostolica approbati, à Te, ad hujusmodi effectum, pro tuo arbitrio eligendæ, & assumendæ, seu eligendarum, & assumendarum probatæ vitæ, & circa statuta, & mores Regulares versatarum, Provinciam, seu Provincias Societatis Iesu præfatæ in Regnis, dominio, ditionibus, & Provinciis etiam Indiarum præfatarum eidem Iosepho Regi, ut præfertur, sub-

242

sectis existentes, illiusque, seu illarum Domos professas, seu Novitiatus destinatas, Ecclesias, seu Collegia quæcumque, Hospitia, & Missiones, aliaque loca quocumque nomine nuncupata, a Societate præfata dependentia, & ad illam spectantia, & pertinentia, etiam exempta, & quocumque privilegio, ac indulto suffulta, nec non illorum Superiores, Rectores, Administratores, Clericos Regulares, ceterasque personas quascumque cujuscumque dignitatis, superioritatis, status, gradus, & conditionis existentes, tam in capite, quam in membris, auctoritate Nostra semel visites, & reformes, ac in earumdem personarum statum, vitam, mores, ritus, disciplinam, aliamque vivendi rationem tam conjunctim, quam divisim diligenter inquiras; nec non Evangelicæ, & Apostolicæ doctrinæ, sacrorumque Canonum, & generalium Conciliorum decretis, & Sanctorum Patrum traditionibus, atque Regulari dictæ Societatis Instituto, & Apostolicis Constitutionibus, præsertim record. mem. Vrbani PP. VIII. Prædecessoris nostri die XXII. Februarii MDCXXXIII. incipiens: *Ex debito Pastoralis Officii* &c. & a Nobis per quasdam nostras in simili forma Brevis die XX. Decembris anni MDCCLXXI. expe-

expeditas litteras, quarum initium est: *Immensa Pastorum Principis &c.* editis inhærendo, & prout occasio, rerumque qualitas, & necessitas exegerit quacumque mutatione, correctione, emendatione, renovatione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveris, juxta datam Tibi a Domino prudentiam corrigas, emendes, renoves, revoces, ac etiam de novo condas, condita sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non repugnantia confirmes, abusus quoscumque tollas, regulas, institutiones, & Ecclesiasticam, Regularemque disciplinam, ac in primis Divinum Cultum, & obedientiam huic Sanctæ Sedi, & observantiam memoratarum Constitutionum Apostolicarum, si forasse exciderint, juxta præscriptum dictæ Societatis institutum modis congruis restituas, & reintegres, si aliquos in aliquo delinquentes repereris, eos juxta Canonicas Sanctiones punias, & castiges, ipsasque personas etiam, ut præfertur, exemptas, ad debitum & honestum vitæ modum, ac ad statum sacris Canonibus, & Concilio Tridentino præfatis conformem revoces, ac quidquid statueris, & ordinaveris, absque dilatione, & appellatione, quæ executionem quo-

quo-

quomodo ullatenus impediat, omnino observari facias; quoscumque Domorum, & Collegiorum hujusmodi Rectores, aliosque Ministros, quos juxta datam Tibi a Domino prudentiam, & Tibi expediens videbitur, ab eorum respective officiis amovendos esse judicaveris, amoveas, & illos sic amotos, aliosque Clericos Regulares dictæ Societatis de una ad aliam Domum, seu de uno ad aliud Collegium transmittas; inobedientes, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, suspensionem a Divinis, aliaque opportuna juris, & facti remedia cogas, & compellas. Nos enim Tibi præmissa, & quæcumque alia circa visitationem, & reformationem, aliaque supra expressa hujusmodi necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exequendi auctoritate præfata plenam, liberam, & amplam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impertimur; & si contingat Te aliqua legitima de causa detineri, ut visitationem præfatam per te ipsum extra Civitatem Lisbonensem minime facere valeas, alias Ecclesiasticas personas Tibi benevisas cum simili, vel limitanda potestate in Tui locum ad visitationem, & reformationem habendam, etiam in Indiarum

Pro-

Provinciis præfatis deputandi facultatem pariter tribuimus. Si quæ autem graviora in hujusmodi visitatione repereris, ea omnia sub tuo sigillo clausa ad Nos quam primum diligenter transmittas, ac Nobis referas, & patefacias quæcumque ad hanc causam pertinere arbitraveris: ex re enim, & tempore consilium capiemus, & effusis lacrymis Omnipotentem Deum clamore validò orabimus, atque obsecrabimur, ut, quod inde statuendum sit, matura deliberatione decernamus. Mandantes propterea omnibus, & singulis Superioribus, Ministris, Clericis Regularibus, aliisque personis Provinciæ, seu Provinciarum, Domorum, Collegiorum, aliorumque locorum Societatis Iesu prædictis, in præfatis Regnis, Ditionibus, & Provinciis etiam Indiarum ipsi IOSEPHO Regi subiectis sicut præmittitur, existentibus, sub excomunicationis latæ sententiæ Nobis, & Romanis Pontificibus successoribus nostris reservatæ, præterquam in mortis articulo, ac suspensionis a Divinis, & privationis suorum Officiorum, aliisque arbitrio nostro infligendis pœnis ipso facto incurrendis, ut Tibi, ac personæ, seu personis per Te, ut præfertur, deputandæ, seu deputandis in præmissis omnibus, & singulis prompte pareant,

geant, & obediant, Tuaque, & illius, seu illorum salubria monita, & mandata, humiliter suscipiant, & efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive pœnam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Decernentes præsentes litteras firmas, validas, & efficaces existere & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, Tibique, & personæ, seu personis nominandæ, seu nominandis plenissime suffragari, & ab illis, ad quos spectat, & spectabit in futurum inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sedis Apostolicæ Nuncios sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit, attentari. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus,

215

bus, ac Societatis præfatæ, illiusque Domorum, Collegiorum, & aliorum locorum regularium, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, eorumque Superioribus prædictis, & aliis personis præfatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, vel consistorialiter, & alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum

bum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die prima Aprilis MDCCLVIII. Pontificatus Nostri Anno Decimo octavo.

Pro D. Card. Passioneo
Ioannes Florius substitutus

P.